

Huvudman

Stiftelsen S:t Thomas skola
stiftelsen@sanktthomas.se

Beslut

Datum 2024-06-20

Dnr 2024:2346

Sida 1 (14)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Sankt Thomas skola i Lunds kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stiftelsen S:t Thomas skola att senast **fredag den 18 oktober 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande konfessionella inslag. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Stiftelsen S:t Thomas skola inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Stiftelsen S:t Thomas skola ska vidta följande åtgärder

Konfessionella inslag avgränsas från andra aktiviteter i utbildningen

1. Se till att de konfessionella inslag som förekommer under samlingarna avgränsas, schemamässigt eller i tid, från övriga aktiviteter och andra icke-konfessionella inslag (1 kap. 7 b § skollagen).

Deltagandet i konfessionella inslag är frivilligt

2. Se till att de elever som inte vill delta i ett konfessionellt inslag ges möjlighet att helt utebli från det konfessionella inslaget. I frågan om en elev vill delta i ett konfessionellt inslag eller inte, ska elevens egen uppfattning tillmätas betydelse i förhållande till elevens ålder och mognad (1 kap. 7 b och 10 §§ skollagen).
3. Se till att försäkra sig om att vårdnadshavare samt elever, utifrån ålder och mognad, är införstådda med att deltagande i konfessionella inslag är frivilligt. Detta innebär också att elever som inte får skriftlig information enligt punkten 4 nedan, muntligen ska

få information om att deltagande i konfessionella inslag är frivilligt. Inkom med redogörelse för på vilket sätt huvudmannen har försäkrat sig om detta samt uppgift om vilken muntlig information som har lämnats, till vilka grupper samt när och hur detta har skett (1 kap. 7 b § skollagen).

Information om konfessionella inslag i utbildningen

4. Se till att skriftligen informera vårdnadshavare samt elever i mellanstadiet och högstadiet om konfessionella inslag i utbildningen. Informationen ska innehålla uppgifter om
  - vilka konfessionella inslag som kan förekomma och när de kan förekomma samt
  - en påminnelse om att deltagande i konfessionella inslag är frivilligt.Inkom med den skriftliga information som har lämnats samt med uppgift om när, till vilka grupper samt på vilket sätt informationen har lämnats (1 kap. 7 c och 7 d §§ skollagen).
5. Fram till dess att huvudmannen har lämnat skriftlig information till vårdnadshavare och elever i mellan- och högstadiet om vid vilka tillfällen konfessionella inslag kan förekomma, enligt punkten 4 ovan, ska huvudmannen upphöra med konfessionella inslag i utbildningen (1 kap. 7 c § skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser att undervisningen i biologi, samhällskunskap och religion är saklig, allsidig och bygger på vetenskaplig grund samt att undervisningen är icke-konfessionell.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:2346) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har genomfört en riktad tillsyn av Sankt Thomas Skola i Lunds kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Sankt Thomas skola följer gällande bestämmelser om att undervisningen i biologi, religionskunskap och samhällskunskap är saklig, allsidig och bygger på vetenskaplig grund, att undervisningen är icke-konfessionell samt om verksamheten följer gällande bestämmelser om konfessionella inslag i utbildningen.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare som undervisar i samhällsorienterande- och naturorienterande ämnen, rektor och representant för huvudmannen samt genom observationer den 18 och 19 mars 2024. Den 24 april 2024 har Skolinspektionen genomfört ytterligare ett besök på skolan. Skolinspektionen har då observerat två samlingar, haft intervju med den personal som leder samlingarna (hädanefter benämnd samlingsledaren) och specialpedagogen på skolan. Därefter har Skolinspektionen genomfört en digital, kompletterande intervju med rektorn och representant för huvudmannen den 26 april 2024.

Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat huvudmannens skriftliga information om konfessionella inslag. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Konfessionella inslag i utbildningen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inskickad dokumentation samt av intervjuer med elever, lärare, rektorn och representanter för huvudmannen framgår att det förekommer konfessionella inslag på skolan i samband med samling i skolans aula ungefär en gång i månaden som leds av en diakon. Det framkommer att det även finns möjlighet för elever och vårdnadshavare att delta i morgonbön en gång i veckan samt så kallad Maria-procession en gång om året, men att dessa aktiviteter sker utanför skoltid, det vill säga på fritiden.

Avgränsning av konfessionella inslag

Vad gäller innehållet i samlingarna framkommer i samtliga intervjuer att det för varje samling finns ett tema som samlingsledaren pratar om och att det oftast handlar om etiska och moraliska frågor, såsom hur man ska vara mot varandra. Därutöver förekommer psalmsång och bön såsom *Fader vår*. I samtliga intervjuer framkommer att det inte förekommer någon predikan eller bibelläsning. Enligt någon elev och lärare har det vid en samling som inföll i samband med Askonsdagen förekommit att elever kunde välja att få ett kors ritat i pannan av samlingsledaren i slutet av samlingen. Samtliga intervjuade uppger att det är frivilligt för elever att delta i bönen, men att alla elever sitter kvar i aulan under bönen.

Vid besök på skolan observerar Skolinspektionen två samlingar i skolans aula. Den första samlingen, där låg- och mellanstadieeleverna deltar, inleds med att samlingsledaren lyfter några moraliska frågor kopplat till temat för samlingen som är *Skapelse, våren och att växa*. De elever som vill får därefter möjlighet att så ett frö i krukor. Samlingsledaren pratar därefter om vad som krävs för att ett frö ska växa och drar paralleller till vad som krävs för att en människa ska växa, som person. Därefter leder samlingsledaren eleverna i en bön. Innan bönen säger samlingsledaren att de som inte vill vara med i bönen kan skicka en tanke till behövande eller tänka en positiv tanke. Därefter läser samlingsledaren *Fader vår* och säger att hen gör det med de elever som vill och som kan bönen. Övriga elever uppmanas fortsätta tänka en positiv tanke. Samlingsledaren sjunger sedan psalmen *Kornet har sin vila*. Samlingen avslutas med att samlingsledaren och eleverna gemensamt sjunger skolans egen sång. Den andra samlingen som Skolinspektionen observerar, där högstadieeleverna deltar, går till på i huvudsak samma sätt. Det förekommer inga pauser under samlingarna och aktiviteterna följer efter varandra utan avbrott. Samlingsledaren uppger i intervju att de även sjunger andra klassiska psalmer så som *Måne och sol* och *Vandra med oss*.

I intervjuer med rektorn och representant för huvudmannen uppger de bland annat följande. De samlingar som Skolinspektionen observerat är representativa för hur samlingarna brukar gå till. Innehållet vid samlingarna är sådant som alla elever kan ta del av, oavsett religiös tillhörighet eller bakgrund och att de delar som rör katolicismen lyfts i ett informativt syfte. Det enda konfessionella inslaget i samlingarna är bönen, som förekommer i slutet av samlingen. Psalmerna/psalmsången utgör inte ett konfessionellt inslag då de kan likställas med ett kulturarv och psalmen *Måne och sol* kan likställas med *Den blomstertid nu kommer*. Enligt rektorn skulle samlingen inte förlora sin innebörd eller syfte om man tog bort de konfessionella inslagen. En avgränsning av de konfessionella inslagen sker under samlingen genom att eleverna uppmärksammas på när bönen ska hållas under samlingen och att de då även informeras om att de inte behöver delta, utan i stället kan tänka på något annat.

I samband med kommunikering av underlaget har huvudmannen angett bland annat följande. Huvudmannen vill förtydliga att konfessionella inslag förekommer i begränsad omfattning på skolan, och främst i form av bön. Huvudmannen ser ett behov av förändringar för att säkerställa att de konfessionella inslag som förekommer i verksamheten följer skollagen. Rektorn har fått i uppdrag att inför varje termin göra en noggrann planering av vilka teman som kommer tas upp under skolans gemensamma samlingar. Samlingarna ska planeras i samråd med den diakon eller präst som kommer att vara delaktig i att genomföra dem. I samband med planeringen ska det definieras vilka konfessionella inslag samlingen kan komma att innehålla och hur dessa kan tydliggöras på ett bra sätt.

Frivillighet

Vad gäller elevers deltagande/närvaro vid samlingarna anges i skriftlig information som lämnats till elever och vårdnadshavare följande.¹ *Utgångspunkten är att alla elever deltar. Endast om man har särskilda skäl, kan eleven välja att arbeta med andra uppgifter på skolan. Dessa elever kommer då att få uppgifter som knyter an till det ämne/tema som tas upp på samlingen.*

I samtliga intervjuer framkommer att alla elever närvarar vid samlingen, med undantag för enstaka elever med särskilda behov. Elever i alla stadier säger att det är obligatoriskt för elever att närvara vid samlingen. Exempelvis säger elever i mellanstadiet att alla elever måste gå och att de

---

¹ Se vidare nedan under rubriken *Skriftlig information om konfessionella inslag i utbildningen till vårdnadshavare och elever*

inte kan välja att avstå. Elever i årskurs 9 uppger att deras lärare är strikt med att alla ska gå på samlingen och att de för att inte behöva delta måste ha en lapp från föräldrarna.

Lärare, samlingsledare, rektorn och representant för huvudmannen bekräftar att eleverna ska närvara vid samlingarna, med undantag för elever som har särskilda behov eller om eleven har en lapp från vårdnadshavare att de inte ska närvara. Exempelvis säger lärare i båda intervjugrupporna att om elevens föräldrar säger att eleven ska gå på samlingen så ska eleven gå. På fråga hur de tänker kring äldre elevers möjlighet att själv bestämma om de vill delta i samlingen eller inte svarar rektorn och biträdande rektorn att skolan har sitt tillsynsansvar även för en elev i högstadiet samt att en elev inte ena dagen kan säga att hen inte känner för att gå på samlingen och sen ändra sig till nästa gång. Vidare uppger rektorn att det är vårdnadshavaren som i så fall får uttrycka om deras barn inte ska vara med.

Som framgår ovan under rubriken *Avgränsning av konfessionella inslag* framkommer att det är frivilligt för eleverna att delta i konfessionella inslag under samlingen, såsom bön. Enligt elever och intervjuad personal kan elever som inte vill delta exempelvis sitta tysta, låta bli att lyssna eller skänka en god tanke.

I samband med kommunikering av underlaget har huvudmannen angett bland annat följande. Alla elever och föräldrarna känner till frivilligheten avseende konfessionella inslag. Om tveksamheter förekommer så bokar skolan in ett möte med eleven, föräldrarna och rektor för att klargöra detta. Huvudmannen har gett rektorn i uppdrag att fortsätta erbjuda vårdnadshavare och elever samtal kring de konfessionella inslagen, för att tillgodose behovet av frivillighet på ett sätt som blir meningsfullt för den enskilda eleven. Det vanligaste konfessionella inslaget blir även fortsättningsvis bön som pågår högst i 5 minuter. Huvudmannens avsikt är därför att i första hand erbjuda de elever som så önskar att stanna kvar med sin klass men i stället reflektera kring ett motsvarande tema utifrån en kort text.

Rättslig reglering

Enligt 1 kap. 3 § skollagen avses med konfessionell inriktning, en inriktning på verksamhet som innebär att det där förekommer konfessionella inslag. Vidare framgår att med konfessionella inslag avses bekännande eller förkunnande inslag som tillhör en viss religion och som initieras och genomförs av huvudmannen eller på dennes uppdrag.

Av förarbetena till ovan nämnda bestämmelser i skollagen (prop. 2021/22:157, s. 109) framgår att formuleringen "bekännande eller

förkunnande inslag som tillhör en viss religion” avser religionsutövande som ligger nära religionsfrihetens kärna enligt regeringsformen. Inslag som omfattas är till exempel trosbekännelse, bön och predikan. Betydelsefullt kan också vara i vilket sammanhang en handling sker. Även sjungande av religiösa sånger eller recitation av religiösa texter kan innebära bekännande eller förkunnande beroende på ordalydelsen och omständigheterna när detta utförs.

Av 1 kap. 7 a § skollagen framgår att om huvudmannen för en fristående skola har fått godkännande att bedriva utbildningen med konfessionell inriktning, får andra aktiviteter i utbildningen än undervisningen ha en sådan inriktning, med de begränsningar som följer av 7 b och 7 c §§.

Enligt 1 kap. 7 b § skollagen ska deltagandet i konfessionella inslag alltid vara frivilligt. Huvudmannen ska försäkra sig om att vårdnadshavare och elever är införstådda med detta. Vidare ska ett konfessionellt inslag avgränsas från andra aktiviteter i utbildningen. Om det i undantagsfall inte är möjligt att avgränsa ett konfessionellt inslag från en annan aktivitet i utbildningen utan att syftet med aktiviteten går förlorat, får det konfessionella inslaget ingå i aktiviteten.

Av förarbetena till bestämmelsen ovan framgår (prop. 2021/22:157, s. 49 och 115) att vid tillämpning av denna bestämmelse ska även 10 § beaktas. Enligt den bestämmelsen ska barnets inställning så långt det är möjligt klarläggas. Barnet ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne, bland annat när det gäller deltagande i utbildning med konfessionella inslag och barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad. När det gäller barns rätt att komma till tals har FN:s barnrättskommitté uttalat att det är viktigt att barnets autonomi i förhållande till vårdnadshavare respekteras och att också relativt unga barn ska ha rätt till befrielse från konfessionella inslag i skolan utan att vårdnadshavares samtycke ska krävas.

Av förarbetena (prop. 2021/22:157, s. 49–51 och 114–115) framgår vidare att huvudmannen ska försäkra sig om att vårdnadshavare och elever är införstådda med att deltagande i konfessionella inslag är frivilligt. Detta kan ske på olika sätt, genom skriftlig information till vårdnadshavare och elever i förväg eller genom muntlig information. Denna bestämmelse går längre än bestämmelsen om skriftlig information och innebär bland annat att elever som inte får skriftlig information ska få muntlig information. Det kan också innebära att muntliga förtydliganden behöver göras inför enskilda konfessionella moment, så att det inte i den praktiska situationen framstår som att det inte finns någon valfrihet. Av förarbetena framgår vidare att för att kravet på frivillighet ska kunna uppfyllas bör barnet eller eleven alltid ha rätt att utebli från det konfessionella inslaget. Det framgår också att det frivilliga deltagandet underlättas om huvudmannen avgränsar det

konfessionella inslaget, schemamässigt eller i tid. Ett exempel på avgränsning är att en bön inte ska ingå som ett moment i en morgonsamling där information om dagens aktiviteter ska lämnas. Huvudmannen kan i stället skilja mellan en morgonstund med ett konfessionellt inslag, till exempel bön, som det är frivilligt att delta i, och en därefter följande morgonsamling utan konfessionella inslag som syftar till att lämna information om dagens verksamhet. Om en elev inte vill delta i en aktivitet där ett konfessionellt inslag ingår ska barnet eller eleven erbjudas att ta del i en likvärdig aktivitet som inte innehåller konfessionella inslag. Det är viktigt att frivilligheten blir reell och att huvudmannen säkerställer att de elever som väljer att avstå från ett konfessionellt inslag inte exkluderas från gemenskapen eller på andra sätt drabbas av negativa konsekvenser.

Av 1 kap. 10 § skollagen framgår att barnets bästa vara utgångspunkt i all utbildning som rör barn. Med barn avses varje människa under 18 år. Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

I förarbetena till skollagen (2009/10:165, s. 638) framkommer att barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad. För att barnet ska kunna utöva sin rätt att komma till tals måste han eller hon få information om vad frågan gäller på ett sätt som är begripligt för barnet. Situationer där barnets rätt att komma till tals särskilt bör beaktas är bland andra utarbetandet av individuella utvecklingsplaner, tillsynsbesök och deltagande i utbildning med konfessionella inslag.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med de konfessionella inslag som förekommer i utbildningen, både vad gäller kravet på att konfessionella inslag ska avgränsas samt att deltagande i sådana inslag alltid ska vara frivilligt.

Avgränsning av konfessionella inslag

Av skollagen framgår att konfessionella inslag som huvudregel ska avgränsas från övriga aktiviteter i utbildningen. Detta för att underlätta frivilligt deltagande i konfessionella inslag. Av Skolinspektionens utredning framgår att det vid samlingarna på Sankt Thomas skola förekommer konfessionella inslag i form av i vart fall bön. Samlingarna innehåller en blandning av olika aktiviteter/inslag; inledning med psalmsång, därefter samtal och eventuellt någon aktivitet utifrån ett bestämt tema, bön och avslutning med psalmsång. De olika momenten följer på varandra utan avbrott i tid och eleverna stannar kvar i salen under hela tiden. Mot

bakgrund av detta bedömer Skolinspektionen att de konfessionella inslag som äger rum under samlingen inte är avgränsade från övriga inslag. Att muntligen informera om att eleverna inte behöver delta i bönen, innebär inte en avgränsning i skollagens mening. Det har inte framkommit något som talar för att det inte skulle vara möjligt att avgränsa de konfessionella inslag som förekommer under samlingen från övriga inslag, utan att syftet med samlingen skulle gå förlorat. En sådan undantagssituation som skulle tillåta avsteg från kravet att konfessionella inslag ska avgränsas från övriga aktiviteter i utbildningen föreligger därför inte.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Skolinspektionen att kravet på att konfessionella inslag ska avgränsas från andra aktiviteter i utbildningen inte är uppfyllt på Sankt Thomas Skola. Vad huvudmannen anfört i yttrande i samband med kommunikering ändrar inte denna bedömning.

Frivillighet

Skolinspektionen bedömer vidare att verksamheten vid Sankt Thomas skola inte följer författningarna vad gäller frivilligheten för elever att delta i konfessionella inslag i utbildningen. Av skollagen framgår att deltagande i konfessionella inslag alltid ska vara frivilligt samt att huvudmannen ska försäkra sig om att vårdnadshavare och elever är införstådda med detta. Av skriftlig information som lämnats till vårdnadshavare på skolan framgår att utgångspunkten är att eleverna ska delta vid samlingen och att det annars krävs särskilda skäl. Det framgår även av samtliga genomförda intervjuer att det som huvudregel är obligatoriskt för elever att närvara vid samlingarna, men att det är frivilligt för dem att delta i konfessionella inslag under samlingarna, såsom bön. Undantag från kravet på närvaro kan, förutom för elever med särskilda behov, göras om eleven lämnar en lapp från vårdnadshavare om att eleven inte ska delta. Detta gäller för elever i alla årskurser/stadier. Av utredningen framgår alltså att det är vårdnadshavarna som bestämmer om eleven ska närvara eller inte och elevens egen uppfattning tillmäts såvitt framgår inte någon betydelse, oavsett elevens ålder och mognad. Detta är inte i överensstämmelse med skollagen av vilken framgår att barnets inställning ska klarläggas så långt som möjligt och att barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad. Av förarbeten framgår att detta gäller exempelvis frågan om deltagande i utbildning med konfessionella inslag. Vidare framgår av förarbetena att en elev alltid ska ha rätt att *utebli* från

konfessionella inslag.² Detta för att kravet på frivillighet ska kunna uppfyllas. Utredningen visar att för de elever som inte vill vara med under de konfessionella inslagen vid samlingarna i dagsläget inte erbjuds något annat alternativ än att vara kvar i rummet och låta bli att lyssna eller be. Med nuvarande upplägg ges eleverna alltså inte någon möjlighet att utebli.

Mot bakgrund av det som anges ovan bedömer Skolinspektionen att kravet på att det ska vara frivilligt för elever att delta i konfessionella inslag inte kan anses uppfyllt. Vad huvudmannen anfört i yttrande i samband med kommunikeringen ändrar inte denna bedömning.

Skriftlig information om konfessionella inslag i utbildningen till vårdnadshavare och elever

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Rektor och representant för huvudmannen uppger i intervju bland annat följande. Vårdnadshavare är medvetna om skolans konfessionella inriktning och vilka konfessionella inslag som förekommer i utbildningen. Inför varje termin skickas information ut till vårdnadshavarna om vilka inslag som är inplanerade och vårdnadshavarna kan höra av sig om de har frågor eller synpunkter. Vårdnadshavarna har informerats om att det för elever som inte vill delta finns andra alternativ. Information om frivillighet ska ha skickats ut inför höstterminen. Sådan information skickas ofta både till äldre elever och till deras vårdnadshavare. Rektorn, som vid besöket endast varit anställd en mycket kort tid på skolan, kan inte svara på hur informationen skickades och inte om det skickades både till elever och vårdnadshavare.

Efter begäran från Skolinspektionen inkom huvudmannen med komplettering avseende vilken information om konfessionella inslag som lämnats till elever och vårdnadshavare. Av kompletteringen framgår huvudsakligen följande. Den 6 september 2023 gavs information om bland annat samlingen till vårdnadshavare i samband med ett föräldramöte. Skriftlig information skickades därefter ut till alla vårdnadshavare med e-post. Av den skriftliga informationen, som Skolinspektionen tagit del av, framgår bland annat följande avseende samlingarna. *Utgångspunkten är att*

---

² För det fall att ett konfessionellt inslag inte kan avgränsas från andra aktiviteter i utbildningen, ska elever i stället få ta del av en likvärdig aktivitet utan konfessionella inslag. En sådan situation föreligger inte i detta fall (se under rubriken *Avgränsning av konfessionella inslag*).

alla elever deltar. Endast om man har särskilda skäl, kan eleven välja att arbeta med andra uppgifter på skolan. Dessa elever kommer då att få uppgifter som knyter an till det ämne/tema som tas upp på samlingen. Det anges inte att konfessionella inslag förekommer i samband med samlingarna och inte heller vilka konfessionella inslag som kan förekomma. Vidare skickade skolledningen den 20 januari 2024 ut information om bland annat samlingen till alla vårdnadshavare och elever via skolans digitala plattform. Av informationen framgår bland annat vilka datum som samlingarna kommer att äga rum, vilka teman de kommer att ha samt att de leds av en diakon. Inte heller i denna information anges vilka konfessionella inslag som förekommer under samlingen och det anges inte något alls om att det är frivilligt att delta.

I samband med kommunikering av underlaget har huvudmannen angett bland annat följande. Huvudmannen ser ett behov av förändringar för att säkerställa att de konfessionella inslag som förekommer i verksamheten följer skollagen. Rektorn har därför fått i uppdrag att formulera en tydlig information om de konfessionella inslag som kan förekomma i verksamheten, så att vårdnadshavare och elever på ett enkelt sätt kan förstå när och hur de konfessionella inslagen kan förekomma och vilka alternativ som kommer att erbjudas för elever som inte vill delta.

Rättslig reglering

Enligt 1 kap. 7 c § får konfessionella inslag vid fristående skolor och fritidshem med konfessionell inriktning endast förekomma vid sådana tillfällen som huvudmannen skriftligen har informerat om. Sådan information ska lämnas till barnets vårdnadshavare, och i mellanstadiet och i högstadiet, även till eleven.

Av 1 kap. 7 d § skollagen framgår att information enligt 7 c § ska innehålla uppgifter om 1. vilka konfessionella inslag som kan förekomma och när de kan förekomma, 2. vilken likvärdig aktivitet utan konfessionella inslag som erbjuds som ett alternativ till en aktivitet där sådana inslag ingår enligt 7 b § tredje stycket, och 3. en påminnelse om att deltagande i konfessionella inslag är frivilligt.

Av förarbetena till bestämmelserna ovan (prop. 2021/22:157 s. 50–51 och 116–117) framgår att det är viktigt att den skriftliga informationen är tydlig. Informationen ska innehålla vilka konfessionella inslag som kan förekomma och när de kan förekomma. Informationen kan exempelvis handla om att det regelbundet förekommer inslag i form av andakt, predikan, trosbekännelse, bönestunder eller böner under en morgonstund före morgonsamlingen eller inför måltider. Om aktiviteter planeras där det inte går att exkludera konfessionella inslag i aktiviteten utan att syftet med aktiviteten går förlorat, ska information lämnas också om sådana

aktiviteter.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med att skriftligen informera vårdnadshavare och elever om de konfessionella inslag som förekommer i utbildningen på Sankt Thomas skola. Den skriftliga information som skickats till vårdnadshavare och/eller elever saknar information om vilka konfessionella inslag som förekommer eller kan förekomma i samband med samlingarna. Skolinspektionen konstaterar att det inte ens framgår att konfessionella inslag kan förekomma vid dessa tillfällen. Den innehåller inte heller en påminnelse om att deltagande i konfessionella inslag är frivilligt. Tvärtom anges att utgångspunkten är att elever ska delta vid samlingarna och att det annars krävs särskilda skäl. Den skriftliga information som lämnas till vårdnadshavare och elever uppfyller således inte författningarnas krav. Den omständigheten att huvudmannen i samband med kommunikeringen angett att rektorn fått i uppdrag att formulera en tydlig information om de konfessionella inslag som kan förekomma i verksamheten, ändrar inte denna bedömning.

Konfessionella inslag får enligt skollagen bara förekomma vid sådana tillfällen som huvudmannen skriftligen har informerat vårdnadshavare och elever i mellan- och högstadiet om. Skolinspektionen konstaterar således att det inte får förekomma konfessionella inslag i utbildningen på Sankt Thomas skola förrän föreskriven information har gått ut till vårdnadshavare och elever.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Stiftelsen S:t Thomas skolas verksamhet vid Sankt Thomas skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att konfessionella inslag ska hållas avgränsade från andra aktiviteter i utbildningen, att deltagande i konfessionella inslag är frivilligt samt huvudmannen skriftliga information om konfessionella inslag i utbildningen. Det finns därför skäl att förelägga Stiftelsen S:t Thomas skola att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Undervisningen är icke-konfessionell samt saklig, allsidig och bygger på vetenskaplig grund

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I alla intervjuer framkommer att det inte förekommer några konfessionella inslag i undervisningen. Intervjuade lärare uppger samstämmigt att de planerar och genomför undervisningen utifrån syfte och centralt innehåller i kursplanerna för deras respektive ämne/ämnen. De uppger vidare att deras undervisning inte påverkas av skolans konfessionella inriktning och att det inte finns delar i kursplanerna som är känsliga att undervisa kring eller som de undviker. Enligt lärare har det inte heller förekommit att rektor, huvudman eller vårdnadshavare framfört synpunkter eller försökt påverka innehållet i undervisningen. Lärare uppger att de uppmuntrar eleverna till diskussion och elever uppger att de kan säga vad de tycker och tänker. I intervjuer med lärare och elever framkommer att de i undervisningen i biologi och i kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer behandlat bland annat evolutionsteorin, hur barn blir till, preventivmedel, sexualitet, samtycke och könsroller. Vidare framkommer att de i ämnet religion har pratat bland annat om olika religioner och trosuppfattningar samt ateism.

Rättslig reglering

Enligt 1 kap. 3 § skollagen avses med undervisning de processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden. Med utbildning avses verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt denna lag inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter.

Av 1 kap. 5 § skollagen framgår bland annat att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Enligt 1 kap. 7 § skollagen ska undervisningen vid fristående skolor vara icke-konfessionell.

Av läroplanen framgår att undervisningen ska vara saklig och allsidig (Förordning [SKOLFS 2010:37] om läroplan för grundskolan,

förskoleklassen och fritidshemmet, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Saklighet och allsidighet).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Johanna Tinghammar Bruck

Beslutsfattare
Signerat av: Johanna Tinghammar Bruck

X Eleonore Lindén

Föredragande
Signerat av: Eleonore Linden

I ärendets handläggning har även utredaren Elin Andersson medverkat.